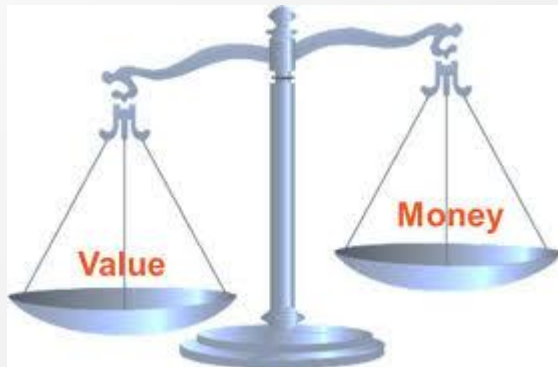

MASARYK UNIVERSITY

Opodstatněnost existence NNO:

SROI analýza

BPV_ERNO 21. 03. 2017

gabriela.vacekova@econ.muni.cz

If not for profit, for what? (D. Young, 1983)

Opodstatněnost existence NNO se aktuálně diskutuje na nejrůznějších místech. Setkáváme se s názory typu „Kdo zruší (ne)ziskovky, vyhraje volby“, „Nač mít tolik neziskovek, když by jich stačilo několik, mohly by vykonat mnohonásobně víc a nemusely suplovat stát?“

Je to, co se s neziskovým sektorem děje, zrcadlem naší společnosti? Nebo i reflexí české mentality? Domácí média zřídka poukazují na to dobré, co neziskové organizace občanské společnosti přinášejí. **Co se stalo s dobročinnými organizacemi, které po annus mirabilis 1989 vzkvétaly a reprezentovaly nově vzniklou demokracii?**

České NNO by se měly vrátit k dobročinnosti (MUNI 03/2017)

- ❏ Neoklasická teorie nám říká, že neziskový sektor by měl nastoupit a pomoci tam, kde selhává trh i stát. V praxi to ale takto většinou nefunguje. **Mainstreamové ekonomické teorie**, vycházející převážně z paradigmatu strany poptávky, v popisu (post-)tranzitivního neziskového sektoru **selhávají**.
- ❏ **Hansmannova teorie důvěryhodnosti**, vysvětlující neziskovost jako atribut důvěryhodnosti ve světě asymetrických informací na straně státu i trhu, **ztrácí na platnosti z oportunistických důvodů**, kterým měl status neziskovosti přirozeně předcházet.
- ❏ **ALE! Společnost dobročinnost potřebuje.**

Představte si....

... horí Vám dům,
... horí chemický park,

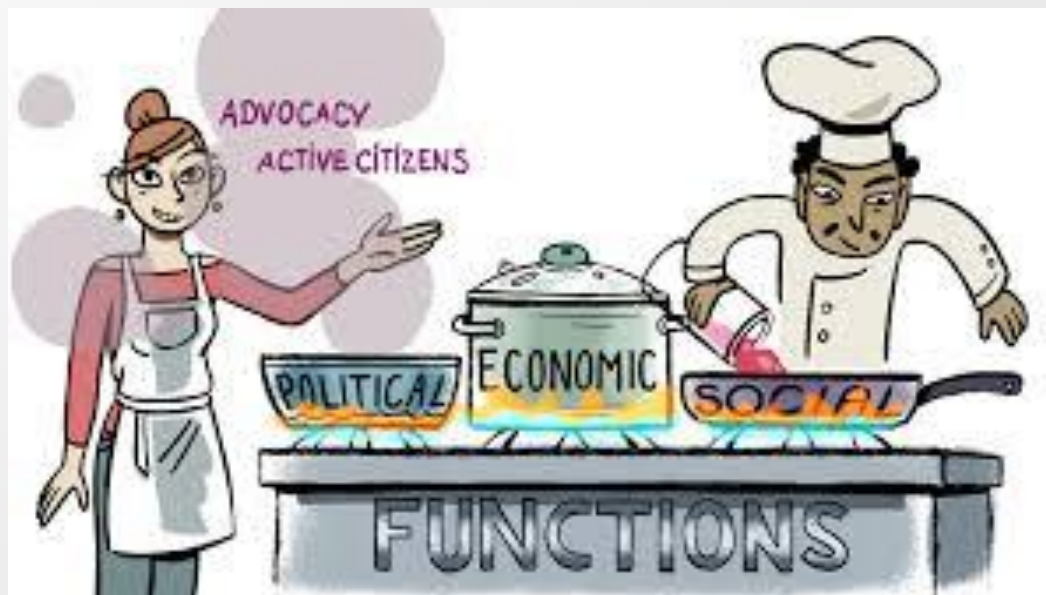
... je hromadná dopravní nehoda,
... jsou záplavy,
...

... a nepřijdou hasiči

Third sector impact

- ❏ The Third Sector Kitchen:
preparing a dish for the common good

Společenský dopad a návratnost investic

- *"[p]ractical men, who believe themselves to be quite exempt from any intellectual influence, are usually the slaves of some defunct economist" (Keynes, 1965:383)*
- Při hodnocení efektivnosti výdajových programů se těžiště sice pomalu, ale jistě přesouvá od hodnocení vstupů a výstupů k měření dopadů a společenského přínosu poskytovaných veřejných služeb.
- viz např. Barman, 2007; Lynch-Cerullo & Cooney, 2011; Moore, 2013; Maier et al., 2015

Impact – a fuzzy term!

Co vůbec
znamená
„dopad“?

40 metod?
200 metod?

Maximalizace
sociálních
dopadů!?

Je SROI-analyza
analýzou nákladů
a úžitků?

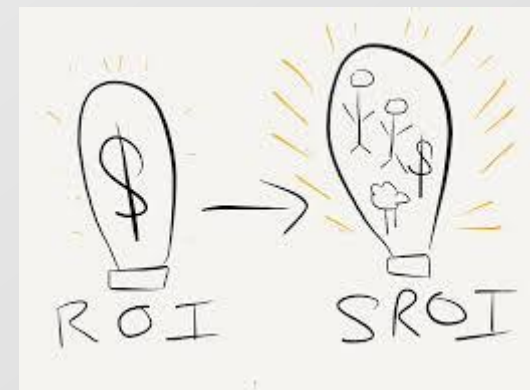
úspěch = dopad?
dopad bez
úspěchu?!

Impact Value
Chain

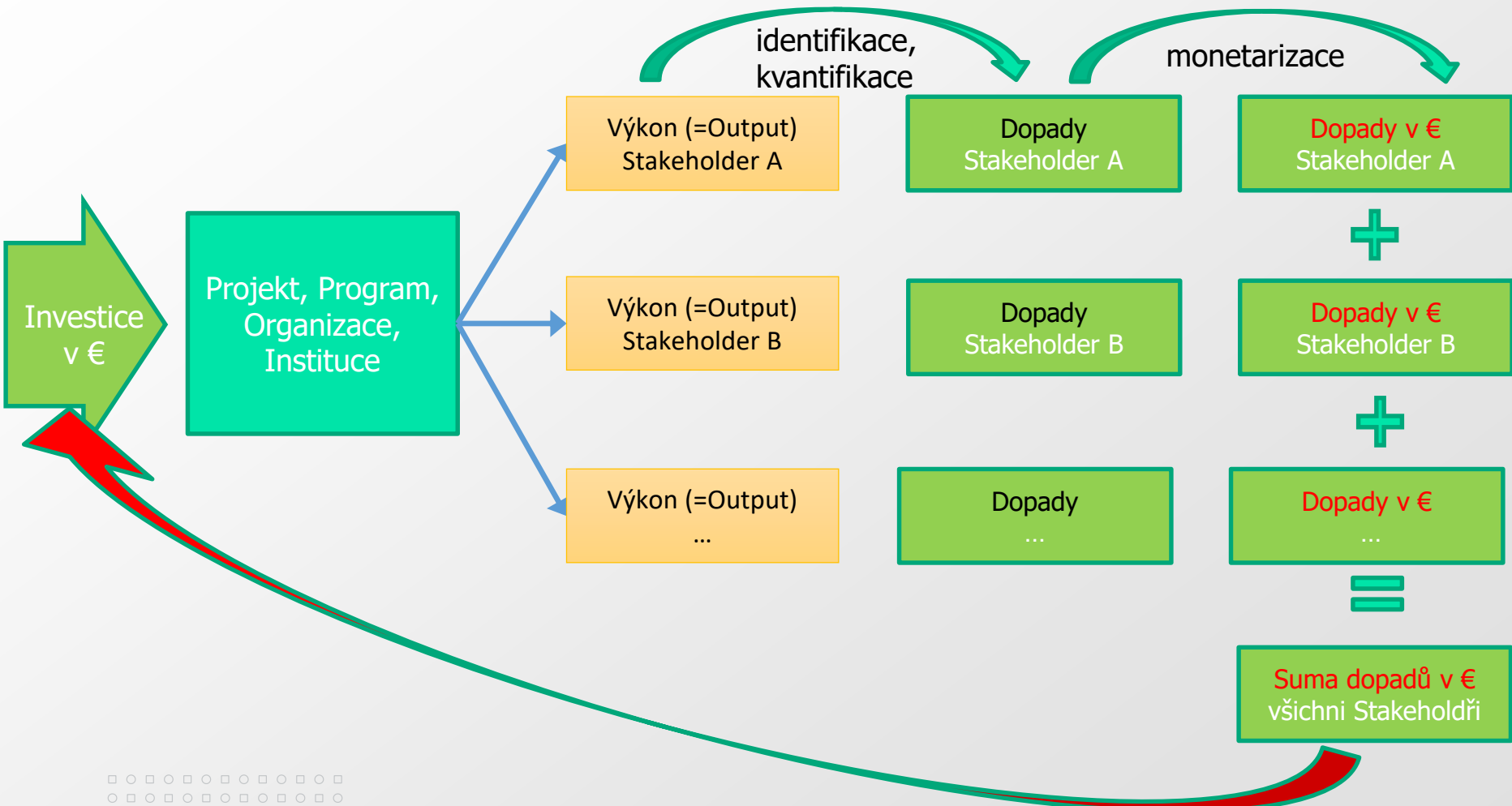
Řízení dle dopadů?

Social Return on Investment - SROI

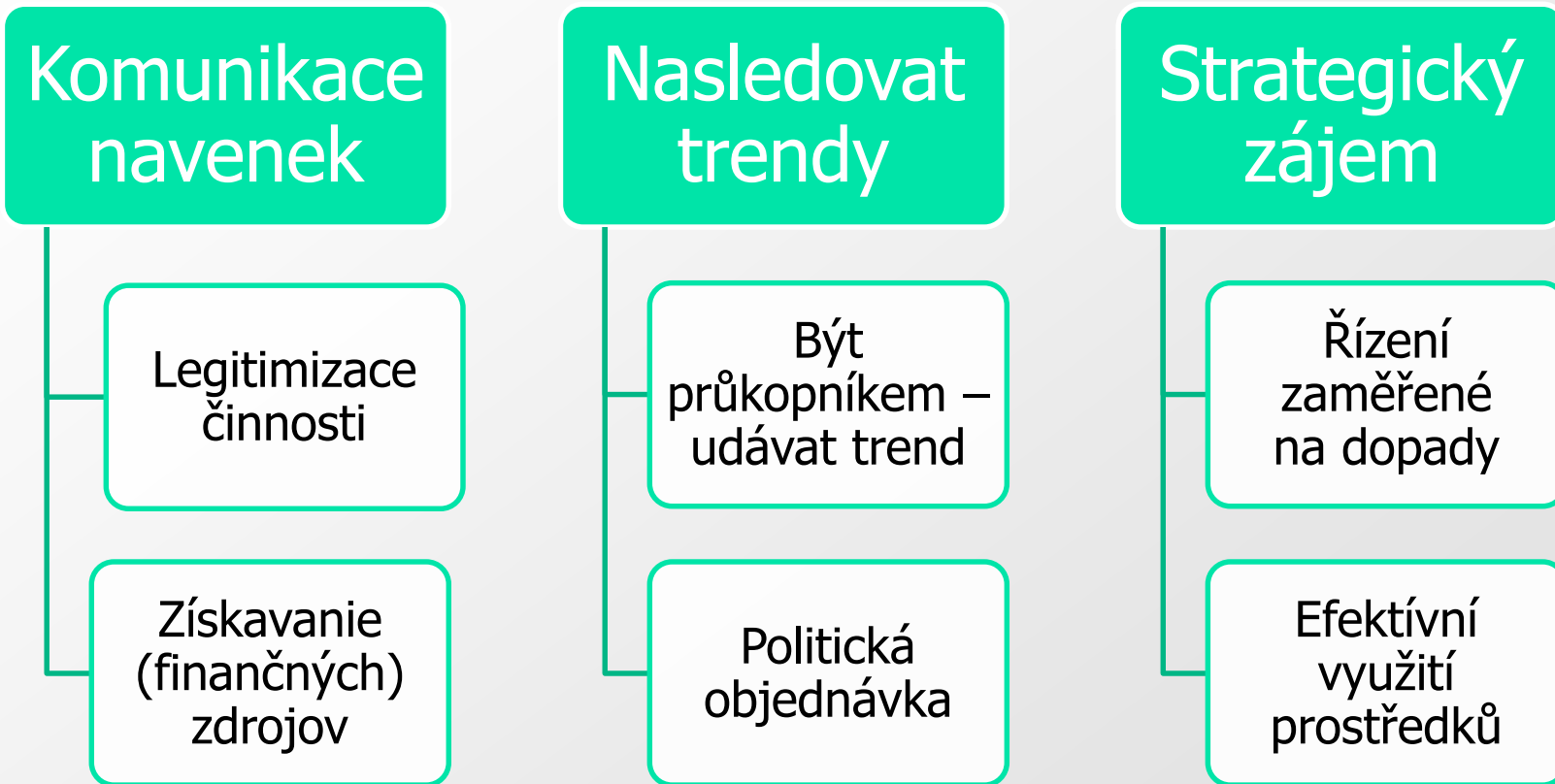
- Nástroje k měření nefinančních hodnot vznikaly v USA již od 80. let 20. století, a to především k měření dopadu služeb, jež byly hrazeny státem, aby mohly být porovnávány se službami poskytovanými soukromým sektorem (Krátký, 2012).
- V současnosti je jednou z nejpoužívanějších metod SROI analýza.
- Jedná se o Analýzu společenské návratnosti investic, ve které není determinován pouze finanční zisk, ale hodnotí činnosti organizace vyčíslením ekonomických, sociálních i environmentálních nákladů a přínosů.
- První studie zohledňující nefinanční dopady organizace, jež je v souladu se standardy SROI analýzy, byla zpracována v USA (Coastal Enterprises Inc. 1) roku 1996.

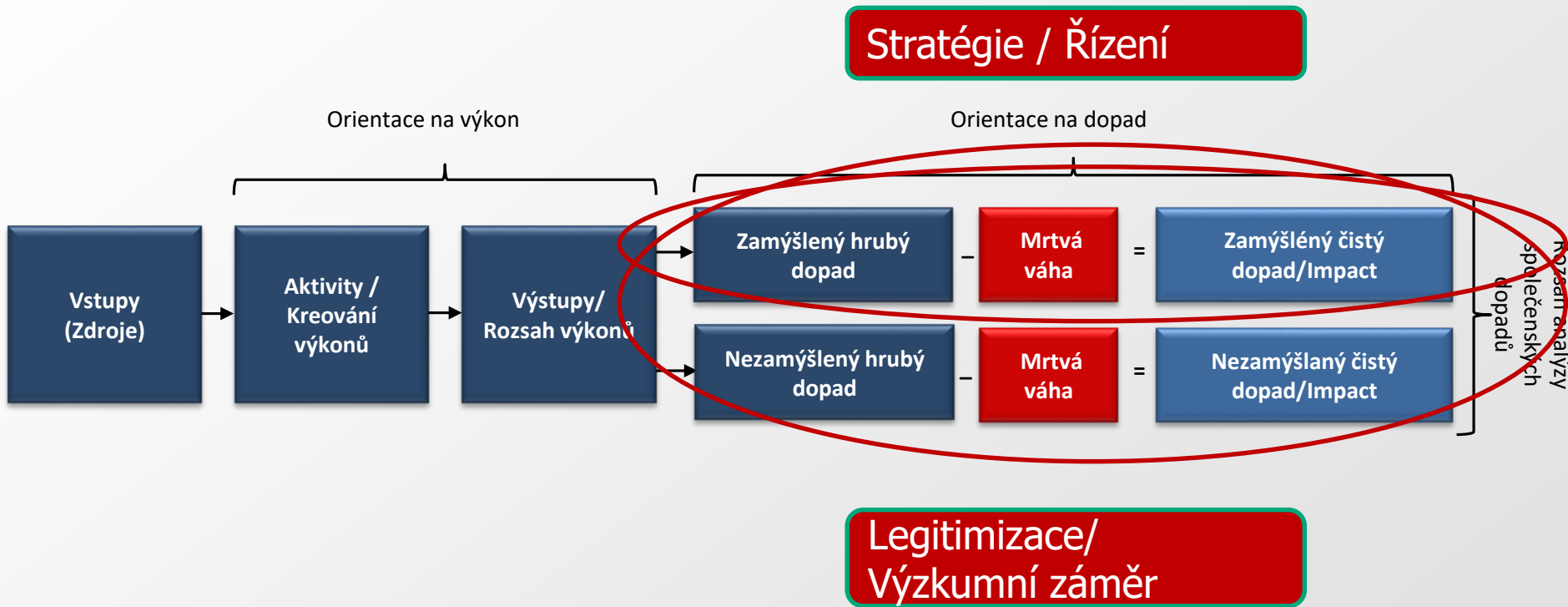
SROI – Logická matice

Proč využívat SROI?

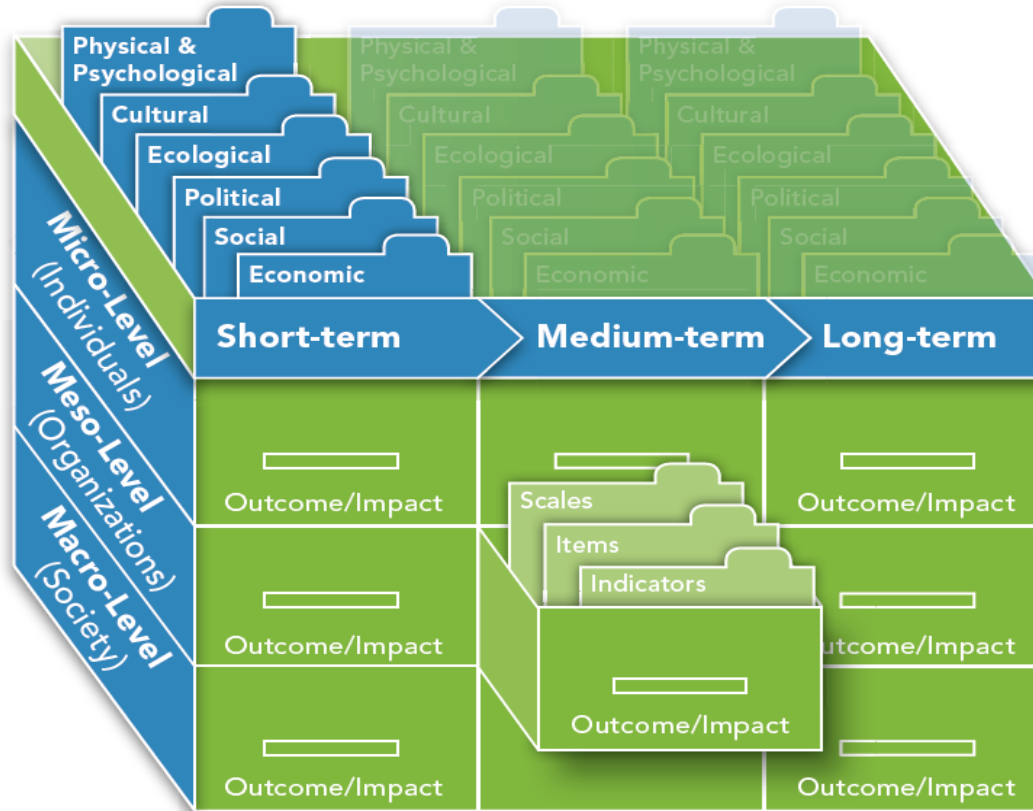

Impact Value Chain

Schober, C./Rauscher O. (2014): „Was ist Impact? Gesellschaftliche Wirkungen von (Nonprofit) Organisationen. Von der Identifikation über die Bewertung bis zu unterschiedlichen Analyseformen.“, Working Paper, NPO&SE Kompetenzzentrum WU Wien. Download:

http://www.wu.ac.at/npo/competence/forschungsthemen/impact_gesellschaftliche_wirkungen_von_nonprofit_organisationen.pdf

IMPACT = OUTCOME - DEADWEIGHT

Schober, C./Rauscher O. (2014): „Was ist Impact? Gesellschaftliche Wirkungen von (Nonprofit) Organisationen. Von der Identifikation über die Bewertung bis zu unterschiedlichen Analyseformen.“, Working Paper, NPO&SE Kompetenzzentrum WU Wien. Download:

http://www.wu.ac.at/npo/competence/forschungsthemen/impact_gesellschaftliche_wirkungen_von_nonprofit_organisationen.pdf

Ex-ante anebo ex-post?

Rozlišujeme dva základní typy SROI analýzy:

- Prvním je tzv. **prediktivní analýza**, která hodnotí předpokládané vstupy a je nutné ji vypracovat předtím, než začne být projekt realizován. Získané údaje slouží prioritně k nastavení projektu, aby zainteresovaným stranám přinášel co nejvíce.
- Druhý typ má formu **evaluativní**, tudíž se zabývá hodnocením výstupu s určitým časovým odstupem.

	Ex-post analýza	Ex-ante analýza
Fáza, v kt. sa projekt nachází	Projekt počas realizace	Projekt před zahájením
Zaměření SROI- Analýzy	Měří dosažené dopady projektu	Prognózuje potenciální dopady budoucích aktivit
Účel analýzy	Evaluace, legitimizace, vývoj strategie, ...	Oslovení investorů, donorů, ...

MfM: Etiopie – Vzdělávání místních žen

MfM: Etiopie – Obchod (start-up)

MfM: Etiopie – škola

MfM: Etiopie – impact assessment vzdělávacích aktivit

MfM: Etiopie – výroba pecí

MfM: Etiopie – zkvalitnění výživy (vzd. aktivita)

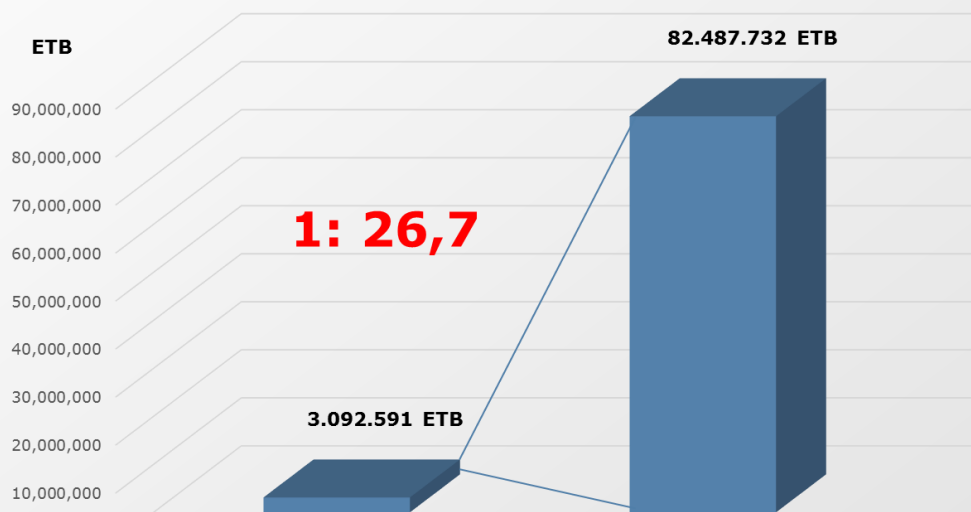

Zjednodušené zobrazení výsledků SROI analyzy

Der „Social Return On Investment“

© Menschen für Menschen

Ein Spenden-Euro an *Menschen für Menschen* bringt einen gesamtgesellschaftlichen Wert von 26,60 Euro.

DASHBOARD																				
GROUP LEVEL	<p>TARGET GROUP GOALS</p> <p>XY% → </p> <p>XY% → </p> <p>XY persons → </p> <p>XY poor → </p>	<p>OUTPUT GOALS</p> <p>XY% → </p> <p>XY% → </p> <p>XY → </p> <p>XY → </p>																		
	<p>IMPACT GOALS</p> <table border="1"> <tr> <td>Economic</td> <td>Social</td> </tr> <tr> <td>- TARGET</td> <td>- TARGET</td> </tr> <tr> <td>- PERFORMANCE</td> <td>- PERFORMANCE</td> </tr> <tr> <td>Political</td> <td>Ecological</td> </tr> <tr> <td>- TARGET</td> <td>- TARGET</td> </tr> <tr> <td>- PERFORMANCE</td> <td>- PERFORMANCE</td> </tr> <tr> <td>Cultural</td> <td>Mental and physical</td> </tr> <tr> <td>- TARGET</td> <td>- TARGET</td> </tr> <tr> <td>- PERFORMANCE</td> <td>- PERFORMANCE</td> </tr> </table>	Economic	Social	- TARGET	- TARGET	- PERFORMANCE	- PERFORMANCE	Political	Ecological	- TARGET	- TARGET	- PERFORMANCE	- PERFORMANCE	Cultural	Mental and physical	- TARGET	- TARGET	- PERFORMANCE	- PERFORMANCE	<p>COMMENTS</p> <p>XYZ</p> <p>OVERALL PERFORMANCE</p> <p>→ </p>
	Economic	Social																		
	- TARGET	- TARGET																		
- PERFORMANCE	- PERFORMANCE																			
Political	Ecological																			
- TARGET	- TARGET																			
- PERFORMANCE	- PERFORMANCE																			
Cultural	Mental and physical																			
- TARGET	- TARGET																			
- PERFORMANCE	- PERFORMANCE																			

Výpočty – ukázka zpracování SROI projektu

Postup SROI-Analýzy

1. Identifikace stakeholderů a vstupů

2. Hypotetické úvahy o dopadech na jednotlivé skupiny stakeholderů

3. Identifikace a podrobný popis reálných dopadů

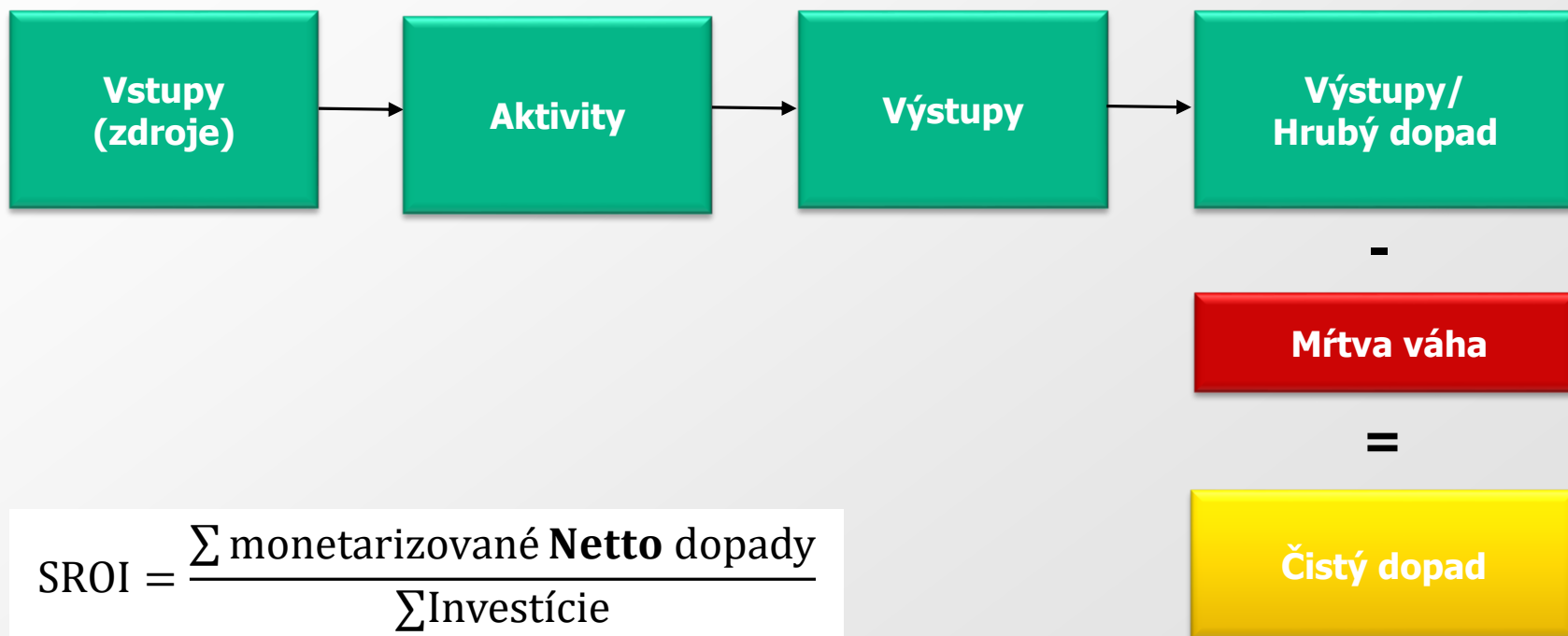
4. Měření rozsahu dopadů

5. Měření intenzity dopadů

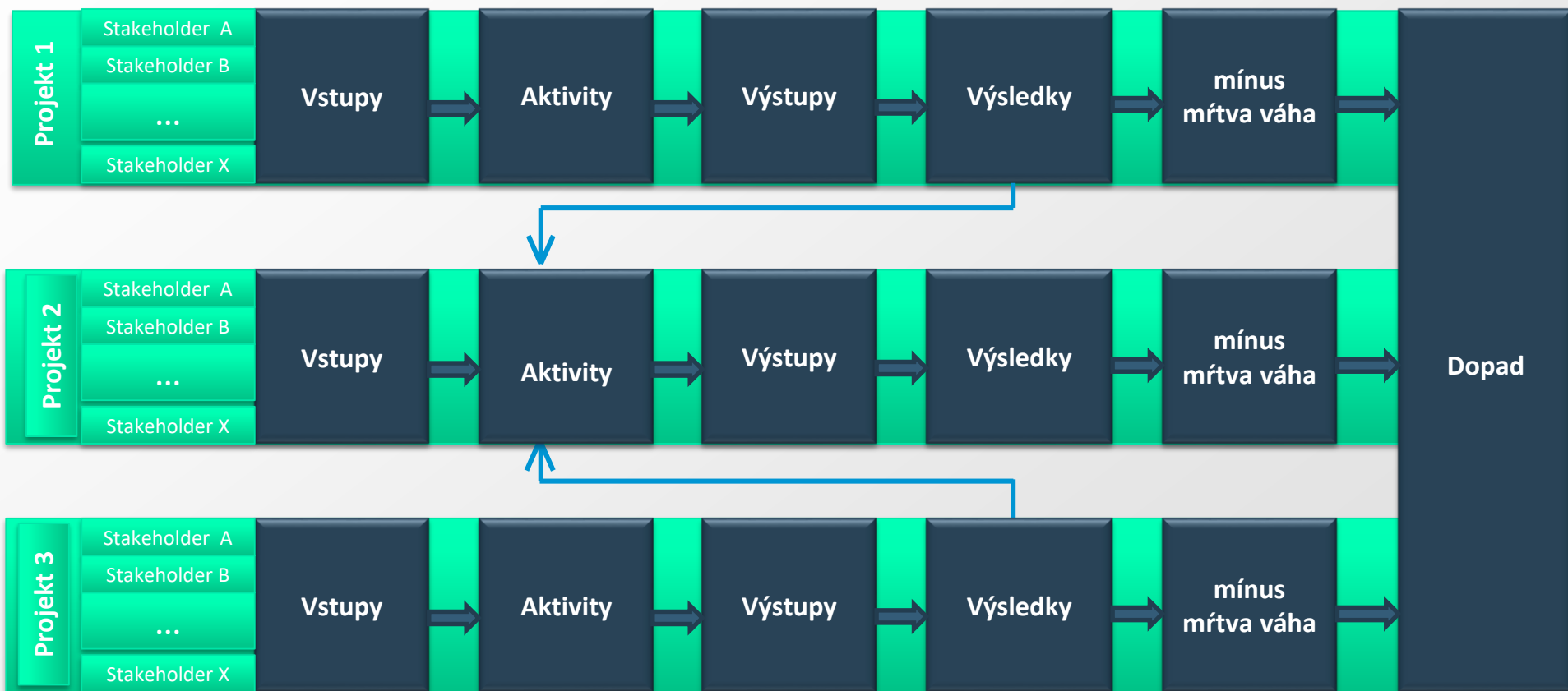
6. Monetizace dopadů

7. Výpočet SROI a specifikace nemonetarizovatelných dopadů

Impact Value Chain

Impact model vrátane identifikace stakeholdrů

Varianty SROI-Analýzy

	„light“	„medium“	„advanced“	„integrated“
Vědecká rigidita	↓	↔	↑	↑
Rozsah zohledňovaných stakeholderů	↓	↔	↑	↑
Rozsah kvalitativně vyhodnocovaných dopadů	↔	↑	↑	↑
Rozsah kvantitativně vyhodnocovaných dopadů	↓	↔	↑	↑
Monetarizace	↓	↔	↑	↔
Zohlednění alternativ stejných / podobných dopadů	↓	↔	↑	↑
Náklady	€	€€	€€€	€€€
Časová náročnost	↓	↔	↑	↑

Diskuze - přínosy a omezení SROI analýzy

Užitečné odkazy

Global Value Exchange Database:

<http://www.globalvaluexchange.org/>

NPC:

<http://www.thinknpc.org/publications/mapping-outcomes-for-social-investment/>

SIAA:

<http://www.siaassociation.org/>

Děkuji za pozornost!

gabriela.vacekova@econ.muni.cz